

فکر و اندیشه

کلیپه انقلاب

۳۸

در جستجوی هیأت تر از انقلاب اسلامی / شماره سی و یکم / پاییز ۱۳۹۵

نقش طلایی هیأت در اربعین

درنگی در جایگاه بی‌بدیل اردو و اربعین در ارتقای هیأت
گفتاری از حجت الاسلام علیرضا پناهیان

فانوس

فانوس - در جستجوی هیأت تراز انقلاب اسلامی - شماره سی و یکم، پاییز ۱۳۹۵

نقش طلایی هیأت در اربعین
درنگی در جایگاه بی‌بدیل اردو و اربعین در ارتقای هیأت
گفتاری از حجت الاسلام علیرضا پناهیان
در اولین همایش کشوری هیأت‌های فعال در عرصه اربعین
زمان: آبان ماه سال ۱۳۹۴

مکان: قم، جمکران

ویرایش و تنظیم: معاونت تولیدات رسانه‌ای، جامعه ایمانی مشعر

صفحه‌آرا: حسن ناصری

طراح جلد: سید مجتبی نبی‌زاده

شمارگان: ۴۵۰۰ نسخه

قیمت: ۲۰۰۰ تومان (غیرقابل فروش)

استفاده از مطالب نشریه و تکثیر آن برای هیأت‌ها، در صورت ذکر منبع آزاد می‌باشد.

جامعه ایمانی مشعر

تلفکس: ۰۲۵ - ۳۲ ۹۲ ۸۹ ۵۱

رایانامه: info@1542.org

سامانه پیامک: ۳۰۰۰۱۵۴۲

پایگاه اطلاع‌رسانی: www.1542.org

بسم ربیعین

زیارت اربعین در نگاه امام راحل (رضوان الله تعالی علیه)

حضرت امام (رضوان الله تعالی علیه) ضمن فرمایشی درباره زیارت اربعین و پیاده‌روی اربعین نکته‌ای فرمودند که البته ممکن است به‌سادگی نتوان آن را به پیاده‌روی اربعین نسبت داد؛ ولی همین قدر که ایشان به پیاده‌روی اربعین اشاره فرمودند، کفایت می‌کند؛ ایشان می‌فرماید: «قبل از این هم که [صدام] هجوم کند به ایران، با عراق آن‌طور معامله کرد و با علمای عراق آن‌طور معاملات کرد و با ملت عراق آن‌طور و با دسته‌جات برای عاشورا آن‌طور و برای زائرین کربلا، که برای اربعین می‌رفتند، آن‌طور جنایتکارانه عمل کرد. این در دنیا رسوا شد و حالا هم هر چه می‌خواهد سالوسی کند و نماز بخواند و اظهار اسلامیت بکند و امثال ذلک، دیگر فایده ندارد»^۱.

ایشان در اینجا اشاره خاصی به موضوع زیارت اربعین دارند؛ البته حاج آقا مصطفی هم معمولاً برنامه پیاده‌روی زیارت کربلا داشته‌اند؛ به‌رحال موضوع زیارت اربعین در کلمات حضرت امام (رضوان الله تعالی علیه) وجود دارد و این زیارت مورد توجه ایشان و حتی اطرافیان‌شان نیز بوده و به این زیارت بسیار مبادرت می‌ورزیدند.

۱. بیان آثار و برکات جنگ، ۱۴/۰۷/۱۳۵۹.

تشکیلاتی به نام هیأت، فوق‌العاده قابل بهره‌برداری است. هیأت و به‌ویژه مجالس مستمر آن، یک فرصت الهی و مجلس ذکر و معنوی است که بر محور اهل بیت علیهم‌السلام تشکیل می‌شود؛ ولی ما معمولاً از فرصت هیأت به‌شکل حداقلی استفاده می‌کنیم.

هیأت، فرصت تاریخی شیعه

ما فرصت‌هایی را که در اختیار شیعه قرار دارد، جدی نمی‌گیریم؛ تشکیلاتی به نام هیأت، فوق‌العاده قابل بهره‌برداری است. هیأت و به‌ویژه مجالس مستمر آن، یک فرصت الهی و مجلس ذکر و معنوی است که بر محور اهل بیت علیهم‌السلام تشکیل می‌شود؛ ولی ما معمولاً از فرصت هیأت به‌شکل حداقلی استفاده می‌کنیم؛ البته الان هم هدف ما استفاده حداکثری نیست؛ ولی دست کم باید از هیأت استفاده متوسط و معقول شود؛ برای این منظور باید دو عنصر کلیدی در کنار اصل هیأت وجود داشته باشد که البته نیازمند برنامه‌ریزی است.

هیأت
برانگیختن اندیشه
و احساس در جهت
حق، اولیاء دین و
تحقق حق است.
باید دو عنصر را
در کنار هیأت و
مجالس معنوی
در نظر گرفت؛ یکی
از این عناصر، تعلیم
و آموزش خواص و
برگزیدگان هیأت
است.

هیأت بستر جهت‌دهی به اندیشه و احساس بر محور اهل بیت علیهم‌السلام

هیأت محل برانگیختن اندیشه و احساس در جهت حق، اولیاء دین و تحقق حق است. باید دو عنصر را در کنار هیأت و مجالس معنوی در نظر گرفت؛ یکی از این عناصر، تعلیم و آموزش خواص و برگزیدگان هیأت است؛ هر هیأتی باید برای نیروهای خاص خود دوره‌های آموزشی داشته باشد؛ ما این موضوع را در تهران و قم تجربه کردیم که نتیجه‌ها و بهره‌های خوبی هم داشته است؛ درست نیست که هیأتی‌ها فقط به هیأت بیایند و چیزی بشنوند و بروند؛ حتی اگر سخنران هیأت بهترین سخنران هم باشد، کار آموزشی در کنار هیأت ضرورت دارد؛ در هیأت حتما افرادی هستند که بدون نیاز به جاذبه، حاضر به یادگیری باشند؛ می‌توان برای حدود بیست نفر دوره آموزشی دو ساله تعریف کرد تا پس از شش سال شصت نیروی آموزش‌دیده عمیق تربیت کرد.

ضرورت کار آموزشی در هیأت

ما در زمان جنگ در کنار هیأت، کلاس آموزشی هم داشتیم که در آن خلاصه‌ای از کتاب‌های شهید مطهری را آموزش می‌دادیم. ارتکاز و منطق ما در آن زمان این بود که بدون آموزش نمی‌توان هیأت را اداره کرد. وقتی فرد هیأتی هنوز مفهوم ذکر را نمی‌داند، آثار تربیتی هیأت و آداب آن را نمی‌شناسد، با فلسفه هیأت از نظر اجتماعی و سیاسی بیگانه است و تفاوت هیأت را با سایر ابزارهای فرهنگی، روش‌ها و فعالیت‌های تشخیص نمی‌دهد، چگونه می‌تواند یک هیأتی خوب باشد، به هیأت خدمت کند و نیرو جذب نماید؟ چنین فردی چگونه می‌تواند روی دیگران تأثیر بگذارد؟ چگونه می‌تواند از فرصت‌های هیأت بیشترین استفاده را ببرد؟ بنابراین هر هیأتی در کنار برگزاری مراسم و محافل معنوی باید به برگزاری دوره‌های آموزشی برای نخبگان و خواص خود هم بپردازد.

در این فضایی که دوستان هیأتی دور هم جمع شده‌اند باید به بحث آموزش هم توجه شود. هیأت‌ها می‌توانند در مورد مواد درسی دوره‌ها، مدت دوره‌ها، نحوه انتخاب گروه‌ها، نحوه جذب

اعضای جدید و ... با یکدیگر تعامل کنند؛ البته نمی‌توان همه مطالب آموزشی را به مخاطبین منتقل کرد؛ ولی باید مخاطبین را با آنچه که باید بدانند و آموزش ببینند، آشنا کرد. یکی از ده‌ها کمبودی که در اثر نبودن آموزش ایجاد می‌شود، بی‌اهتمالی هیأت‌ها نسبت به زیارت اربعین است؛ چون روایات و صحبت‌های شخصیت‌هایی مانند حضرت امام علیه السلام را در این باره نشنیده‌اند؛ طبیعی است که ما در چنین شرایطی ضرر می‌کنیم؛ ما از این فرصت‌های طلایی استفاده نمی‌کنیم و این‌ها موجب حسرت خواهد شد.

یکی از ده‌ها کمبودی که در اثر نبودن آموزش ایجاد می‌شود، بی‌اهتمالی هیأت‌ها نسبت به زیارت اربعین است؛ چون روایات و صحبت‌های شخصیت‌ها بی‌مانند حضرت امام علیه السلام را در این باره نشنیده‌اند؛ طبیعی است که ما در چنین شرایطی ضرر می‌کنیم؛ ما از این فرصت‌های طلایی استفاده نمی‌کنیم و این‌ها موجب حسرت خواهد شد.

فعالیت‌های علمی و اردویی در کنار هیأت

بخش دیگری که در کنار هیأت‌ها باید فعال شود، فعالیت‌های عملی و اردویی است؛ هیأت باید برای اعضای اصلی و کادر فعال و شرکت‌کنندگان دائمی خود و کسانی که درصدد جذب آنهاست، برنامه ویژه اردو داشته باشد؛ پیامبر گرامی اسلام ﷺ دین را با اردو کشی به مسلمانان آموختند و متدینین را در اردوها رشد دادند. از اردوی بدر گرفته تا اردوهای دیگری که تا پایان عمر شریفشان ادامه داشت؛ در پس بیشتر اتفاقات تاریخ اسلام یک اردو وجود دارد؛ این تصادفی نیست و معنا دارد و به نوعی می‌تواند برای ما حجت باشد؛ «لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ»^۱ بنابراین ما نیز باید در این زمینه به حضرت تأسی کنیم؛ اگر زمینه‌ای برای اردو نیست، باید زمینه را فراهم کرد؛ مثلاً جمعی از بچه‌های اصلی هیأت را به روستایی که مادر شهیدی در آن هست، ببرید؛ یک روز عزاداری کنید و مهمان مسجد روستا باشید؛ این اردو هم تعظیم شاعر و تکریم

۱. احزاب، ۲۱.

خانواده شهداست، هم می‌توان طی این اردو از فرصت باهم‌بودن بچه‌ها استفاده کرد. هیأت بدون آموزش و اردو نمی‌تواند رسالت خود را انجام دهد؛ باید تشکیلات هیأت را بسیار جدی گرفت؛ هیأت یکی از نخستین تشکل‌های خودجوش شیعی در طول تاریخ است که بر محور اهل بیت علیهم‌السلام و ولایت شکل گرفته است؛ برگزاری مراسم یکی از رسالت‌های عینی هیأت است؛ ولی شاید نتوان آن را مسئولیت اصلی هیأت به حساب آورد؛ به‌قدری آموزش و اردو در کنار آن مسئولیت، اصالت دارند که نمی‌توان آن‌ها فرعی دانست؛ مراسم هیأت مانند سفره آماده است که خودمان برای آن هیچ کاری نکرده‌ایم؛ خودمان برای تهیه غذا تلاشی نکرده‌ایم و سر سفره آماده ننشسته‌ایم؛ مثل این است که بگوییم: مردم! هر کس آمادگی معنوی دارد، بیاید هیأت! مگر ما چه آمادگی‌ای در آن‌ها ایجاد کرده‌ایم؟ هرچند که خود هیأت و مراسمات آن آمادگی زیادی در مردم ایجاد می‌کند.

بخش دیگری که
در کنار هیأت‌ها
باید فعال شود،
فعالیت‌های عملی و
اردویی است؛ هیأت
باید برای اعضای
اصلی و کادر فعال
و شرکت‌کنندگان
دائمی خود و کسانی
که در صدد جذب
آن‌هاست، برنامه
ویژه اردو داشته
باشد.

پیاده‌روی اربعین نمونه یک اردوی بزرگ معنوی

اردوی با عظمت اربعین یک اردوی معنوی است؛ در این اردو شخص اباعبدالله الحسین علیه السلام در اوج حضور دارند و تأثیرگذار هستند؛ تأثیرات معنوی ایشان برای همه قابل لمس است و تأثیرپذیری از آن نیازمند تلاش ویژه نیست؛ ضمن اینکه موضوع، زمان و مکان این اردو شریف‌ترین موضوعات، شریف‌ترین مکان‌ها و حساس‌ترین زمان‌هاست؛ فرد هیأتی اگر سکولار نباشد و به مسائل زمان خود حساس باشد با کوچک‌ترین حساسیتی نسبت به مسائل زمان در خود احساس وظیفه می‌کند. در این اردو مؤمنین جمع‌اند و این جمعیت عامل قدرت اسلام است. چنین فردی احساس می‌کند باید به این قدرت کمک کند و آن را یک وظیفه سیاسی - الهی می‌داند؛ او هیأت را از حالت سکولار خارج می‌کند؛ هیأت‌ها باید در این مسیر تلاش کنند و سختی بکشند؛ رسیدن به این هدف سخت است و امکانات می‌خواهد. باید یک اقدام خاص انجام دهید؛ مسئولین هیأت‌های دیگر را که تابه‌حال به پیاده‌روی اربعین نرفته‌اند، با خرج خودتان ببرید؛ با این هدف که سال بعد او هم هیأت و کاروان به کربلا برود؛ باید لمس کند و مراحل را ببیند. جوان شیعه خارج از هیأت معنا ندارد. بسیاری به من مراجعه می‌کنند و می‌پرسند: «با چه کسی پیاده‌روی اربعین برویم؟». پس هیأت‌ها چه کار می‌کنند؟! بسیاری از هیأت‌ها کاروان نمی‌برند؛ من اصلاً فلسفه وجودی هیأتی را که کاروان نمی‌برد، درک نمی‌کنم.

هیأت باید اعضایش
را بشناسد، آن‌ها
باید با هم دوست
باشوند، به هم محبت
داشته باشند، با
هم رشد کنند و
خودسازی جمعی
داشته باشند؛ «یا
أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
اصْبِرُوا وَ صَابِرُوا
وَ رَاطِبُوا»؛ صابروا
یعنی با هم صبر
کنید، با هم مقاومت
کنید؛ تنها بودن
فایده ندارد؛ راطبوا
یعنی هم‌افزایی
کنید

اهمیت دسته‌های عزاداری در مراسم اربعین

یکی از موضوعاتی که حتماً باید به آن پرداخت و فعالیت عملی و میدانی برای آن انجام داد، راه‌اندازی دسته عزاداری است؛ دسته عزا در ایام محرم و عاشورا و تاسوعا بسیار ارزشمند است؛ البته بخش اندکی از دوستان دسته عزا ندارند؛ امام علیه السلام می‌فرماید: «اگر در محیط بسته زیارت عاشورا بخوانید این اسلام را نگه نمی‌دارد. باید بیایید بیرون، برای دسته عزاداری»^۱؛ در ابتدای انقلاب بسیاری از روشن‌فکران غرب‌زده و حتی انقلابی یا حتی روحانیون انقلابی می‌خواستند دسته‌های عزاداری را تعطیل کنند؛ جملات امام علیه السلام نشان می‌دهد که ایشان قصد دارند از تعطیلی دسته‌های عزاداری محرم جلوگیری کنند؛ حتی دفاع‌جانانه‌ای از این دسته‌ها می‌کنند و می‌فرمایند که این دسته‌ها را نباید به تظاهرات تبدیل کنید. هیأت‌هایی که عادت به دسته عزا ندارند طبیعتاً به دسته

۱. صحیفه امام خمینی علیه السلام، صحیفه نور، ج ۸، ص ۶۹: «اگر فقط مقدّسی بود و توی اتاق و توی خانه می‌نشست برای خودش و هی خرابارت عاشورا می‌خواند و تسبیح می‌گرداند، مانده بود چیزی، هیاهو می‌خواهد. هر مکتبی هیاهو می‌خواهد، باید پایش سینه بزنند، هر مکتبی تا پایش سینه‌زن نباشد، تا پایش گریه کن نباشد، تا پایش توی سر و سینه زدن نباشد، حفظ نمی‌شود.»

باعظمت اربعین تمایل زیادی نشان نمی‌دهند.

جوان بی‌ارتباط با هیأت از موقعیت اربعین کمتر بهره می‌برد؛ هیأت هم اگر از این فضای اربعین استفاده نکند، کمتر بهره می‌برد؛ هیأت باید اعضایش را بشناسد، آن‌ها باید با هم دوست بشوند، به هم محبت داشته باشند، با هم رشد کنند و خودسازی جمعی داشته باشند؛ «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا»^۱ صابروا یعنی با هم صبر کنید، با هم مقاومت کنید؛ تنها بودن فایده ندارد؛ رابطوا یعنی هم‌افزایی کنید؛ شیعه باید هم‌افزایی کند؛ یکی از برنامه‌های شیعه در کنار اشک برای اباعبدالله الحسین (ع) با هم گریه کردن، با هم فعالیت کردن و با هم زندگی کردن است؛ این با هم بودن‌ها، صرف‌نظر از عظمت سیاسی و معنوی اربعین و عظمت ثواب پیاده‌روی اربعین، خیلی موضوعیت دارد.

۱. آل عمران، ۲۰۰.

هیأت‌ها نباید زیارت
اربعین را ذوقی تلقی
کنند؛ باید احساس
وظیفه کرده، به این
نکته توجه کنند که
اساساً هر هیأتی باید
دارای یک بخش
عملیات میدانی
باشد.

فضیلت و ثواب زیارت کربلا با پای پیاده

در روایت آمده است که اگر شیعیان بدانند زیارت کربلا چه قدر فضیلت دارد از شدت شوق زیارت می‌میرند؛ گاهی مردم ظرفیت شنیدن این روایات را ندارند؛ ائمه هدی علیهم‌السلام می‌فرمودند: «ثواب یک بار زیارت کربلا برابر با بیست حج مقبول است»؛ بعد اگر می‌دیدند کسی ظرفیت دارد، می‌فرمودند: «برابر با صد حج مقبول و صد عمره مقبول است»؛ و اگر می‌دیدند کسی توانایی دارد، می‌فرمودند: «اگر پیاده به زیارت حرم اباعبدالله الحسین علیه‌السلام بروید، ثواب آن برابر با هزار حج مقبول و هزار عمره مقبول است»؛ این ظرفیت عظیم معنوی اربعین را نمی‌توان توضیح داد؛ حتی اهل بیت علیهم‌السلام هم نمی‌توانستند آن را برای ما توضیح بدهند؛ مگر ما می‌فهمیم هزار برابر یعنی چه؟ مگر کسی می‌تواند آن قدر عمر کند که هزار بار به حج برود؟ چنین کسی باید هزار سال عمر کند؛ شاید حضرت نوح علیه‌السلام می‌توانست هزار بار به حج برود؛ ولی شیعیان حضرت با یک بار زیارت امام حسین علیه‌السلام می‌توانند به این ثواب عظیم برسند.

ضرورت فعالیت‌های میدانی در هیأت

حتی اگر این ثواب عظیم را هم در نظر نگیریم، باز هم نمی‌توان به پیاده‌روی اربعین اهمیت نداد؛ هیأت‌ها نباید زیارت اربعین را ذوقی تلقی کنند؛ باید احساس وظیفه کرده، به این نکته توجه کنند که اساساً هر هیأتی باید دارای یک بخش عملیات میدانی باشد؛ اعضای هیأت باید با هم به کوه بروند؛ باید سفر مشهد و زیارت حرم مطهر امام رضا علیه السلام و کربلا داشته باشند؛ جمعیت خود را جمع و سازماندهی کنند؛ هیأتی‌هایی که در این سازماندهی خدمت می‌کنند و فعالیت عملی و میدانی انجام می‌دهند، تازه وارد وادی هیأتی‌شدن می‌شوند. درباره اربعین باید به این دو بخش توجه کرد تا فرهنگ آن در جامعه گسترش یابد.

مستندسازان و خبرنگاران اربعین باید مصاحبه‌ها را به سمت هیأت سوق دهند؛ باید از زائرین بپرسند: شما با کدام هیأت آمده‌اید؟ برنامه هیأت شما در کاروان اربعین چیست؟ هیأت شما چند نفر عضو دارد؟ هیأت مسئله اسکان شما را چگونه برنامه‌ریزی کرده است؟ شما با کدام هیأت موکب‌زدن و خدمت‌کردن به زائرین را شروع کردید؟ هیأت‌ها باید هویت و نقش خود را در اربعین

پیدا کنند؛ اصلاً این کار، کار هیأت‌هاست؛ سکولاربودن هیأت از اینجا آغاز می‌شود که به اربعین بی‌توجه شود؛ اگر اربعین نبود خدا چگونه می‌خواست این فرصت را برای ما ایجاد کند و این تشکیلات ناب ولایی را ارتقاء دهد؟ بهتر از اربعین اصلاً امکانی وجود داشت؟ آیا امکان دیگری قابل‌تصور بود؟ هیچ سازمان و نهاد دیگری هم غیر از هیأت نمی‌تواند این کار را انجام دهد؛ حتی بسیج هم نمی‌تواند؛ چون شما را به استفاده از نیروهای نظامی متهم می‌کنند؛ فعلاً فضای مناسبی برای ورود بسیج نیست.

باید با حساسیت عمل کرد؛ ممکن است گفتن بعضی از شعارهای پیشرفته انقلابی ادر اینجا مناسب نباشد؛ یک هیأتی می‌داند این شعار را برای فضای اربعین چگونه از آب درآورد یا بدون اینکه حرف تند انقلابی زده باشد، چگونه روضه حضرت ابوالفضل علیه السلام را بخواند؛ چوب را که بردارید گربه دزد فرار می‌کند؛ اگر به یک بچه‌هیأتی بگویند: مجلس حساس است، زیاد انقلابی صحبت نکنید، او می‌داند چگونه مجلس را اداره کند؛ با یک روضه حضرت علی اصغر علیه السلام از زبان رباب علیه السلام صدا می‌زند: حسین من! سرت را بالا بگیر؛ شیرخواره من فدای تو! جان من فدای تو! تو امام منی؛ من فدای ولی خودم می‌شوم؛ او با همین روضه همه حرف‌های انقلابی‌اش را می‌زند؛ در آن فضا هیچ‌کس هم نمی‌تواند اعتراضی کند.

اگر کار را به دست
هیأتی‌ها بسپاریم،
بسرکات عجیب و
غریبی دارد؛
ولی به شرطی که
هیأتی‌ها آموزش
بینند
هیأت یابد در
موضوع اربعین دوره
آموزشی بگذارد.

هشیاری در برابر فتنه اختلاف افکنی در هیأت‌ها به‌عنوان آخرین حربه دشمن

اگر کار را به‌دست هیأت‌ها بسپاریم، برکات عجیب و غریبی دارد؛ ولی به‌شرطی که هیأت‌ها آموزش ببینند؛ هیأت باید در موضوع اربعین دوره آموزشی بگذارد؛ در سخنان امام رضا علیه السلام درباره آخرالزمان آمده است که آخرین حربه دشمن اختلاف‌افکنی میان شیعیان است؛ در میان ما شیعیان فتنه‌ای خواهند کرد که از فتنه دجال شدیدتر است؛ مروجین به نام محبت اهل‌بیت علیهم السلام مرام ایشان را تحریف می‌کنند؛ این آخرین حربه دشمن است؛ از بیرون هر چه ضربه زدند، نشد؛ در اختلاف‌افکنی میان شیعه و سنی نتوانستند، موفق شوند؛ نتیجه آن، ایجاد گروه‌های تکفیری بود که رسوا شدند؛ رسوایی تکفیری‌ها نشانه شکست آن‌هاست؛ چون نتوانستند جنگ میان شیعه و سنی را راه بیندازند، سعی کردند از طریق روشن‌فکری و التقاط و غرب‌زدگی ما را از بین ببرند که باز هم نتوانستند.

تنها راهی که برای دشمن باقی مانده این است که میان شیعیان اختلاف بیندازند؛ مثلاً بحث از شیعه انقلابی، شیعه غیرانقلابی و ضدانقلابی راه انداختند؛ فقط هیأت‌ها می‌توانند در برابر این

فتنه موفق باشند؛ وقتی یک هیأت زیباترین روضه را بخواند، دسته عزاداری باشکوه‌تری برپا کند و شعارهای ناب حسینی را که همه عالم با آن اشک بریزند به میدان بیاورد، چه کسی می‌تواند جلوی آن را بگیرد؟ هرچه بگردد نمکش می‌زند؛ نمک نمی‌گندد؛ ابا عبدالله الحسین علیه السلام برای جلوگیری از تحریف دین به میدان آمده است؛ پس ایشان را نمی‌توان تحریف کرد؛ مطمئن باشید عده‌ای تلاش می‌کنند که حضرت را تحریف کنند؛ چه کسانی می‌توانند مقابل این تلاش بایستند جز هیأت‌هایی که امام حسین علیه السلام را درست شناخته باشند و درست روضه بخوانند؟ در برابر این فتنه‌ها نیاز به اقدام دیگری نیست؛ در بدترین فضا هم وقتی روضه ابا عبدالله الحسین علیه السلام خوانده شود، تمام آموزش‌های ناب اسلامی منتقل می‌شود؛ البته به شرطی که آن دوره آموزشی وجود داشته باشد و حساسیت‌ها کاملاً درک شود.

باید احسان وظیفه
برای حضور در
پیاده‌روی اربعین را
میان مردم گسترش
داد؛ سال گذشته در
موکب‌های اربعین
گفتم که اربعین از
فضای عشق‌بازی
صرف عبور کرده،
به یک وظیفه تبدیل
شده است.

لزوم داشتن شوق همراه با خوف در کار هیأت

هیأت‌های مذهبی معمولاً دو نوع هستند؛ یا از سر تفنن و تفرج عاطفی و معنوی تشکیل شده‌اند - که این هم خوب است - یا از سر انگیزه اقدام و احساس وظیفه عاشقانه؛ یعنی یا اباعبدالله! من بر خودم لازم می‌دانم که به عشق تو یک هیأت راه بیندازم؛ به عشق تو در این هیأت خدمت کنم؛ سرم برود ولی هیأت‌م نرود. این‌ها دو نوع هیأت هستند؛ هیأت‌های ما تا نوع دوم پیش رفته‌اند؛ به‌نظر من یک مرحله دیگر هم وجود دارد؛ مرحله احساس وظیفه همراه با خوف حتی با وجود عشق به حضرت. در جبهه‌ها به رزمندگان می‌گفتیم: «مراقب باشید کارتان فقط شوقی نباشد؛ خوف و شوق کنار هم باشد»؛ اولیاء خدا خوف و شوق داشتند؛ آیا شما به مرحله احساس وظیفه مطلق درباره هیأت رسیده‌اید؟

نشانه رسیدن به مرحله سوم این است که بترسید از اینکه اربعین به کربلا نروید؛ بترسید از اینکه اربعین را خراب کنید؛ بترسید از اینکه برای اربعین اباعبدالله الحسین (علیه السلام) کم بگذارید؛ وقتی چنین خوفی داشتید، معلوم می‌شود که این احساس وظیفه در وجودتان کامل شده است؛

امیرالمؤمنین علیه السلام فرمودند: «خوف شیعه این گونه است که می ترسد مبادا کم بگذارد». اگر بگویید: «اربعین را عشق است؛ هیأت را می بریم، انجام وظیفه‌ای هم کرده‌ایم؛ هر چه شد، شد» این فقط شوق است؛ اینجا فقط احساس وظیفه عاشقانه وجود دارد؛ کار، جدی شده و از این حرف‌ها گذشته است! تردید نکنید که اگر حضرت مهدی علیه السلام پس از ظهور مسئولین هیأت‌ها را فرا بخوانند و بخواهند هیأت‌ها را برای اربعین سازماندهی کنند، همه ما به شکل دیگری به مراسم اربعین خواهیم رفت و توجه دیگری پیدا خواهیم کرد؛ مثل وقتی که آقا بفرمایند به پیاده‌روی اربعین بروید؛ آدم احساس وظیفه می کند و خوف و شوق با هم ایجاد می شود؛ از نرفتن می ترسید؛ ولی این ترس با آن عشق مغایرتی ندارد.

باید احساس وظیفه برای حضور در پیاده‌روی اربعین را میان مردم گسترش داد؛ سال گذشته در موكب‌های اربعین گفتم که اربعین از فضای عشق‌بازی صرف عبور کرده، به یک وظیفه تبدیل شده است؛ اصلاً ما چرا تا حالا سینه زده‌ایم؟ چرا تا حالا حسین حسین گفته‌ایم؟ برای اینکه امروز به زیارت اربعین برویم؛ این حقیقت را باید در فضای افکار عمومی گسترش داد؛ اگر چنین شود جمعیت زائرین به سی میلیون نفر می رسد؛ حتی اگر نتوانند به کربلا بروند کافی است تا مرز بیابند و برگردند؛ درحالی که تروریست‌ها نزدیک منطقه هستند، بیست میلیون زائر آنجا جمع می شوند ولی هیچ خطری تهدیدشان نمی کند؛ چرا نباید ده میلیون ایرانی در اربعین به کربلا برود؟ اگر ده میلیون زائر هم از پشت مرزها برگردند، اشکالی ندارد؛ باید کار به جایی برسد که زیارت اربعین را نوبتی کنند؛ ولی هنوز به این مرحله نرسیده‌ایم.

شعارهای انتقام درست کنید؛ مردم می خواهند عزاداری معتدل ببینند، نه عزاداری مظلومانه؛ درست است که برای مظلوم عزاداری می کنید ولی برای مظلومی که مقتدر بود و مقتدرانه و عزتمندانه جنگید؛ آیا باید طوری عزاداری کنیم که سرشار از غربت و مظلومیت باشد؟ این فرهنگ‌ها را باید تغییر داد؛ تغییر این‌ها وظیفه و کار هیأتی‌هاست.

لزوم تغییر در برخی نوحه‌ها و شعارها و تولید شعارهای حماسی

در نوحه‌ها باید شور و شعار منعکس شود؛ چه کسی باید کار کند؟ چه کسی باید شعار بدهد؟ ما در نوحه‌هایمان می‌خوانیم: این دل تنگم غصه‌ها دارد/ گویا میل کربلا دارد؛ من چند بار علیه این نوحه شریف و نورانی سخنرانی کرده‌ام! یعنی علیه این نوحه که به‌عنوان یک سنت باید حفظ شود، صحبت کرده‌ام! احساس وظیفه در کجای این شعر است؟ گویا میل کربلا دارد یعنی چه؟ یعنی تازه احتمال می‌دهی که میل کربلا داری؟! تغییر این‌ها سخت است! هیأت‌ها باید این را تبیین کنند و گسترش بدهند؛ گاهی در ایام جنگ از گردان‌ها می‌خواستیم روی یک مضمون فکر کنند؛ گاهی واحد تبلیغات لشکر نمی‌توانست کار کند ولی یک گردان یا یک دسته در صبحگاه خود شعاری را ابداع می‌کرد که کل لشکر تابع آن می‌شد؛ یک هیأت هم می‌تواند یک شعار مناسب ابداع کند؛ مضامینی شبیه به این: یا ابا عبدالله! دیگر کربلایت تنها نمی‌ماند؛ یا ابا عبدالله ما باید انتقام تو را بگیریم. باید رجزهایی شبیه رجز حضرت ابوالفضل (ع) ساخته شود؛ حضرت عرض کرد: «سینه‌ام از این منافقین تنگ شده، اجازه بده بروم و انتقام بگیرم»؛ این‌ها کار هیأتی‌هاست؛

آخرین حربه دشمن
اختلاف میان
شیعیان است؛ حتی
می‌کوشند بر محور
اهل بیت علیهم السلام این
اختلاف را ایجاد
کنند؛ امسال هم
شاید فتنه‌هایی در
این زمینه ایجاد
کنند؛ هیأت‌ها
باید با سعه صدر و
بزرگواری برخورد
کنند

کدام هیأت ابوالفضلی نیست؟ شعارهای انتقام درست کنید؛ مردم می‌خواهند عزاداری معتدل ببینند، نه عزاداری مظلومانه؛ درست است که برای مظلوم عزاداری می‌کنید ولی برای مظلومی که مقتدر بود و مقتدرانه و عزتمندانه جنگید؛ آیا باید طوری عزاداری کنیم که عزاداری ما هم سرشار از غربت و مظلومیت باشد؟ این فرهنگ‌ها را باید تغییر داد؛ تغییر این‌ها وظیفه و کار هیأت‌هاست. هر صنف و گروه و هر ورزشی دارای یک فینال، جام جهانی یا نمایشگاه بین‌المللی است؛ نمایشگاه بین‌المللی و جام جهانی هیأت‌ها هم اربعین است؛ اربعین محل بروز و عرضه زیبایی‌های عالی معنوی و معرفتی و محل بروز عالی‌ترین مضامین عرفانی و انقلابی است. سند اصلی هیأت عکس‌هایی است که در اربعین گرفته می‌شود؛ در گذشته رسم بود هر هیأتی که به مشهد امام رضا علیه السلام می‌رفت، یک پرچم از آنجا می‌گرفت؛ گویا ثبت هیأت به همین پرچم و یک عکس جمعی زیر آن وابسته بود؛ باید کاری کرد که همه هیأت‌ها سعی کنند در مراسم اربعین عکس و سند داشته باشند؛ امام حسین علیه السلام در اربعین روضه گرفته است؛ آن کدام هیأتی است که به این روضه نمی‌رود و برای خودش روضه می‌گیرد؟! آیا این‌ها واقعا اهل روضه هستند که به روضه خود ارباب نمی‌روند؟ چه تصویری از حضرت و هیأت دارند؟!

این ادبیات جدیدی است که باید گسترش یابد؛ آخرین حربه دشمن اختلاف میان شیعیان است؛ حتی می‌کوشند بر محور اهل بیت علیهم السلام این اختلاف را ایجاد کنند؛ امسال هم شاید فتنه‌هایی در این زمینه ایجاد کنند؛ هیأت‌ها باید با سعه صدر و بزرگواری برخورد کنند؛ سال پیش با چشم خود دیدم رگ گردن بعضی از همین هیأت‌ها بیرون زده بود و در دو قدمی حرم امام حسین علیه السلام فریاد می‌زدند و می‌خواستند با عده دیگری از زائران دعوا کنند؛ حالا نمی‌دانم جاهل بودند یا مغرض؛ ولی فهمیدم که ما چه قدر در آموزش ضعیف عمل کرده‌ایم؛ در روایات آمده است که امام صادق علیه السلام به یکی از اصحاب خود فرمودند: «من تو را می‌بینم که اگر فردی ناصبی^۱ را ببینی

۱. ناصبی کسی است که به علی بن ابی‌طالب علیه‌السلام ناسزا می‌گوید.

او را می‌کشی»، گفت: بله؛ او را می‌کشم؛ من نمی‌توانم تحمل کنم؛ حضرت فرمودند: «ولی من از او فاصله می‌گیرم تا غضب و ناسزاگویی‌اش فروکش کند؛ وقتی دیگر ناسزا نگفت، با او مصافحه می‌کنم و ...» بر خورد امام صادق علیه السلام را با ناصبی ببینید؛ ما الان به قدرت و اقتدار جامعه اسلامی نیازمندیم؛ الحمدلله دشمن خبیث و احمق ما می‌تواند موجب اتحاد ما شود؛ برای او فرق ندارد چه کسی شیعه است و چه کسی سنی؛ او همه را می‌کشد؛ این دشمن خبیث باعث شده که سنی و شیعه با هم یکی شوند؛ هیأتی‌ها با این حقایق به‌خوبی آشنا هستند؛ وقتی آموزش دیده باشند در هیأت از قدرت اسلام سخن می‌گویند؛ بعضی گفته‌اند که ما می‌خواهیم در اربعین شعار مرگ بر آمریکا را راه بیندازیم؛ مرگ بر آمریکا را باید راه انداخت ولی بدون ایجاد حساسیت؛ اصلاً همین که از قدرت اسلام صحبت کنید، کافی است؛ مثلاً می‌توان در نوحه‌ها گفت: یا ابا عبدالله! قدرت ما بالاتر از تمام قدرت‌های جهان است و ...؛ کافی است بگویید که ما تمام قدرت‌های جهان را تسلیم خواهیم کرد؛ همین کافی است؛ چهار سال پیش یکی از بچه‌های ما بیانات رهبر معظم انقلاب را که به‌مناسبت بیرون کردن آمریکا از عراق به جوانان عراقی تبریک گفته بودند، پخش می‌کرد؛ مأموران عراقی او را به این بهانه که بین عراق و آمریکا اختلاف‌افکنی کرده است، بازداشت کردند و می‌خواستند شدیدترین مجازات‌ها را درباره او اعمال کنند؛ وقتی چنین حساسیت‌هایی هست باید به کارهای بزرگ‌تر بپردازیم.

اربعین باید بزرگ شود و عظمت پیدا کند؛ البته الان آمریکایی‌ها این قدر احمق‌اند که با عملکرد خود باعث شده‌اند شعار مرگ بر آمریکا به دل همه بچسبد؛ در گذشته عراقی‌ها فکر می‌کردند اگر مرگ بر آمریکا نگویند و احتیاط کنند، می‌توانند در آرامش، امکانات بیشتری به‌دست آورند. شعار مرگ بر آمریکا را هم باید در قالب هیأت و ظریف مطرح کرد؛ ما می‌توانیم این کار را انجام دهیم؛ باید از اقتدار امت اسلامی صحبت کنیم؛ پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله می‌فرمایند: [دعای مظلومان] مستجاب است، مگر اینکه تعداد مظلومان بیشتر از ظالمان باشد؛ ما الان تعدادمان بیشتر شده

است؛ ما مظلومان تاریخ هستیم که تعدادمان بیشتر است؛ پس دیگر دعایمان مستجاب نیست؛ بلکه باید بجنگیم و اقدام کنیم؛ اگر این مضمون برای مردم تبیین شود از صدها بار مرگ بر آمریکای صریح بهتر و مؤثرتر است؛ البته در عراق هم ظاهراً شعار مرگ بر آمریکا اشکال نداشته باشد؛ ولی گاهی فرصت‌های طلایی پیش می‌آید که می‌توان مبنای مرگ بر آمریکا را در دل همه جاری کرد؛ همین حدیث شریف در مردم انقلاب ایجاد خواهد کرد؛ این وظیفه ما هیأتی‌هاست.

اربعین برای ما
تمدن‌ساز خواهد
بود و شهرها،
نظامات اجتماعی و
زندگی ما را متحول
خواهد کرد؛ اربعین
فقط فرهنگ ما را
اعتلا نخواهد داد؛
بلکه تمدن را هم
اعتلامی بخشد.

نگاه تمدنی به پیاده‌روی اربعین

هیأت‌ها باید سطح مضامین جاری در هیأت را بالا ببرند؛ به‌ویژه در اربعین و در کربلای معلی که محل تجمع و تجمیع این شعائر است؛ مباحث مطرح در این موارد باید از قدرت اسلام و تمدن اسلامی حکایت کند؛ نباید خودتان را به آثار و برکات سیاسی اربعین محدود کنید؛ اربعین برای ما تمدن‌ساز خواهد بود و شهرها، نظامات اجتماعی و زندگی ما را متحول خواهد کرد؛ اربعین فقط فرهنگ ما را اعتلا نخواهد داد؛ بلکه تمدن را هم اعتلا می‌بخشد؛ ما باید سطح شعارهای خود را از سطح قومی و حتی منطقه‌ای بالاتر ببریم و شعارهایمان را جهانی کنیم. در نخستین سالی که به اربعین مراسم رفته بودیم، حدود دومیلیون زائر شرکت کرده بودند؛ ما یک اتوبوس بودیم که قصد پیاده‌روی هم نداشتیم؛ جمع ما عده‌ای از هنرمندان بودند که قرار بود این مراسم را ثبت و ضبط کنند؛ ولی به‌دلیل بسته‌بودن جاده حدود ۲۵ کیلومتر پیاده‌روی کردیم؛ از آن قسمت به بعد، جمعیت آن چنان زیاد نبود؛ ولی همان‌جا گفتیم ما جهان را پای رکاب اباعبدالله الحسین علیه السلام

خواهیم آورد و کاری خواهیم کرد که همه ترانه‌خوان‌های عالم از حسین علیه السلام بخوانند، تمام رقص‌ها تعطیل شوند و سینه‌زنی امام حسین علیه السلام جایشان را بگیرد؛ هیأتی باید این‌گونه باشد و وقتی به زیارت اربعین آمد، جهانی شود و برگردد.

بنابراین باید سطح مضامین را ارتقا داد؛ به‌نحوی که پس از اربعین، روضه ابا عبدالله الحسین علیه السلام را به‌شکل دیگری بخوانیم؛ البته بیشتر هیأتی‌های ما با معرفت‌اند؛ استاد این کارند و انقلابی هستند و نیازی به بیان این نکات ندارند؛ چه رسد به اینکه نیاز به اثبات این مطالب داشته باشند؛ حتی اگر کسی اعتراض کرد که این حرف‌ها به هیأت ربطی ندارد بگویید این حرف را زینب کبری علیها السلام فرموده است؛ تمام این حرف‌ها را باید در لابه‌لای روضه‌ها منتقل کنید و در نوحه‌های تان بیاورید؛ زینب کبری علیها السلام روز یازدهم به امام زین العابدین علیه السلام فرمودند: «عزیز برادرم! این‌گونه به کشته‌ها نگاه نکن؛ این صحرا از غربت بیرون خواهد آمد؛ اینجا محل زیارت عاشقان ابا عبدالله الحسین علیه السلام خواهد شد»؛ زینب کبری علیها السلام اربعین ما را به امام زین العابدین علیه السلام نشان دادند؛ آینده‌نگری و نگاه به قدرت اسلام باید در روضه‌های ما موج بزند؛ طوری که هر کسی هیأت ما را ببیند، تعجب کند و بگوید این‌ها جهان را می‌گیرند.

مضمون و سطح معرفتی جاری در حرکت اربعین هیأت‌ها باید عمیقاً انقلابی شود و با رعایت همه حساسیت‌ها به زبان هیأتی منتقل گردد؛ به‌نحوی که مبدا دشمن سوءاستفاده و اختلاف‌افکنی کند؛ شنیدیم که آیت‌الله العظمی سیستانی فرموده‌اند که عکس‌های من را در مراسم اربعین نزنید؛ از افراد مطلع شنیدم که رهبر معظم انقلاب نیز همین نکته را در مورد خودشان فرموده‌اند؛ این توجه به این دلیل است که در مراسم اربعین، بحث و جدال بر سر مرجع اصیل و مرجع اعلم در نگردد و زمینه اختلاف و سوءاستفاده دشمن فراهم نشود؛ این‌ها فضاهایی است که دشمن به‌دنبال آن است و برای آن نقشه می‌کشد؛ ما باید حتی شعارهای افراد ضدانقلابی را هم که در مراسم اربعین شرکت می‌کنند در شعارهای خود هضم کنیم؛ فقط باید شعار درست و عمیق بدهیم که هیچ‌کس نتواند آن را تکرار کند.

ما باید حتی
شعارهای افراد
ضدانقلابی را هم که
در مراسم اربعین
شرکت می‌کنند در
شعارهای خود هضم
کنیم؛ فقط باید شعار
درست و عمیق
بدهیم که هیچ‌کس
نتواند آن را تکرار
کند.

هیچ کس نتواند آن را انکار کند؛ یکی می‌گفت: «آقا چه نشسته‌اید؟ بعضی از این جریان‌ها اسم پیاده‌روی اربعین را گذاشته‌اند بزرگ‌ترین تظاهرات صلح»؛ گفتیم: «عیبی ندارد؛ شما هم بگویید بزرگ‌ترین تظاهرات صلح؛ چون با آمدن امام زمان علیه السلام صلح در جهان برقرار می‌شود و با یک جنگ، آن صلح ابدی ایجاد خواهد شد؛ بنابراین صلح برای ماست و هیچ خوب نیست که دیگران بتوانند از آن سوءاستفاده کنند؛ ما همه این شعارها را می‌توانیم محقق کنیم؛ حقوق بشر را کسانی که می‌خواهند حق اولیاء خدا را به‌جا بیاورند، برقرار خواهند کرد؛ تظاهرات ما تظاهرات حقوق بشری است؛ ما اگر بتوانیم حقوق اولین مظلوم عالم یعنی اباعبدالله الحسین علیه السلام را استیفا کنیم، می‌توانیم حقوق همه ابناء بشر را هم استیفا کنیم؛ ما اصلاً حقوق بشری هستیم. هر کسی خواست از هر کلمه‌ای سوءاستفاده، شما آن را مصادره‌به‌مطلوب کنید و آن شعار را به معنای درست برگردانید؛ البته نباید درگیری ایجاد کرد؛ چون اربعین جای درگیری نیست؛ روایاتی که در باب آداب زیارت اباعبدالله الحسین علیه السلام از امام صادق علیه السلام نقل شده، به تقیه سفارش می‌کند؛ برای اینکه این زیارت شکل بگیرد و این مسیر به‌واسطه تقیه‌نکردن، بسته نشود.

قبیل از اربعین
بدهی‌هایتان را
بپردازید تا حق
الناس به عهده‌تان
نباشد؛ سفارش شده
که در روز عاشورا
حق الناس به عهده
کسی نباشد؛ این
را هم با صدای
بلند اعلام کنید
و از همه حلاکت
بطلبید؛ البته نباید
این اقدامات فضا را
طوری شلوغ کند
که تصور شود جنگ
شده است.

آداب و مناسک زیارت اربعین

علاوه بر لزوم توجه به اسرار، معانی و معارف بلند اربعین - که باید با رعایت مصالح در میان مردم جاری شود - و وظیفه هیأتی‌ها در اقامه اصل اربعین و تقویت آن، مقوله سومی که باید به آن توجه کرد بحث آداب و رسوم و مناسک اربعین است؛ باید جلوی رسوم اشتباهی را که در هیأت‌ها گسترش یافته، گرفت؛ در این زمینه رهبر معظم انقلاب سفارش‌هایی کرده‌اند؛ مثلاً با سفارش ایشان بسیاری از هیأت‌ها دیگر قمه نمی‌زنند و آن را موجب تخریب چهره اسلام می‌دانند.

در گذشته رسم بود هیأت‌ها قبل از حرکت در ایام محرم به دیدار دیگر هیأت‌ها می‌رفتند؛ هیأت‌ها وقتی به هم می‌رسیدند با شعارهایی از یکدیگر استقبال می‌کردند و به هم خوش آمد می‌گفتند؛ برای استقبال از یکدیگر مراسم ویژه داشتند که مودت میان هیأت‌ها را بیشتر می‌کرد؛ هیأت‌ها هم می‌توانند در مراسم اربعین وقتی به موکب‌های پذیرایی می‌رسند یک نوحه کوتاه عربی زیبا برای تشکر از موکب‌داران بخوانند؛ مثلاً با این مضمون که اجرتان را از امام سجاد علیه السلام بگیرد؛ چون اولین بار ایشان از عزاداران امام حسین علیه السلام پذیرایی کردند؛ می‌توان آئین‌ها و مناسک بسیاری از این دست ابداع کرد؛ البته باید دقت کرد که در برگزاری این آئین‌ها کار به خرافات نکشد؛ مثلاً نیت کنیم که پیاده‌روی به سمت کربلا را با یک روضه شروع کرده و ثواب آن را به اولیاء خدا، شهدا و حضرت امام علیه السلام هدیه کنیم؛ در حج هم مستحب است نیت اعلام شود؛ شباهت‌هایی بین حج و زیارت کربلا هست؛ نیاز نیست که نیت را با صدای بلند خواند ولی در حج که از جنس شاعران است، گفته‌اند نیت را با صدای بلند بگویید.

توجه به اعلام نیت، تلاوت قرآن و وصیتنامه در سفر اربعین

می‌توان ثواب پیاده‌روی اربعین را به امامان معصوم علیهم‌السلام حضرت صدیقه کبری علیها‌السلام، شهدای انقلاب، شهدای مقاومت منطقه و ذوی الحقوق خود هدیه کرد و قربتاً الی الله حرکت نمود؛ اگر با صدای بلند این نیت را به زبان بیاوریم، مردم به مقوله نیت توجه می‌کنند؛ در مدت دو یا سه روز پیاده‌روی می‌توان یک بار ترتیل کل قرآن را گوش داد؛ می‌توان قرآن را ختم کرد و ثوابش را هدیه نمود؛ یک ایمیل را اگر به یک میلیارد نفر هم ایمیل کنید، چیزی از آن کم نمی‌شود؛ این‌ها که در عالم فیزیک است؛ عالم معنا که حسابش جداست! یکی از اولیاء خدا می‌فرمود: «برای فلان موضوع سوره یاسین را بخوان و به حضرت زهرا علیها‌السلام هدیه کنید»؛ گفتم: «ولی من یک نذر هم به حضرت نرگس خاتون علیها‌السلام بدهکارم»؛ گفت: «مغایرتی ندارد؛ ثواب آن را به حضرت نرگس خاتون هم هدیه کنید»؛ گفتم: «پس می‌توانم ثواب آن را به همه اولیاء خدا و حتی به پدر و مادر خودم هم هدیه کنم»؛ گفت: «بله؛ هیچ اشکالی ندارد؛ بلکه پرثواب‌تر هم می‌شود».

رسم است که اولیاء خدا ثواب قرائت قرآن خود را هدیه کنند. این رسم را می‌توان بعد از اربعین

در میان هیأت‌ها گسترش داد؛ حتی می‌توان یک وصیتنامه حسینی هم نوشت؛ البته اگر نترسید و تصور نکنید که با نوشتن آن به قتلگاه می‌روید! اتفاقاً وصیتنامه عمر را طولانی می‌کند؛ بسیاری از رزمندگان وصیتنامه نوشتند ولی شهید نشدند؛ در وصیتنامه حسینی آرزوی شهادت کنید؛ این کارها در سفر حج و اعتکاف هم قابل اجراست؛ البته خیال نکنید اگر من از شهادت سخن می‌گویم لابد خبری هست؛ من که بی‌خبرترین آدم‌ها هستم؛ اگر خبری هم باشد، من خبر ندارم؛ من از باخبری این حرف را نگفتم؛ بلکه به‌طور کلی خوب است که این هم جزو مناسک باشد؛ قبل از اربعین بدهی‌هایتان را بپردازید تا حق الناس به عهده‌تان نباشد؛ سفارش شده که در روز عاشورا حق الناس به عهده کسی نباشد؛ این را هم با صدای بلند اعلام کنید و از همه حلالیت بطلبید؛ البته نباید این اقدامات فضا را طوری شلوغ کند که تصور شود جنگ شده است؛ اگر در رکاب اباعبدالله الحسین علیه السلام هستید بهتر است حق الناس به عهده شما نباشد.

هیأت‌ها باید در
احیاء نماز تلاش
کنند؛ تاجایی که
می‌توان باید نماز
را در فضای باز و به
جماعت اقامه کرد؛
حتی می‌توان پس
از نماز و در صف
نماز استراحت هم
کرد؛ تعقیبات نماز
را مفصل بخوانید؛
حتی بعد از نماز
خوب است روضه
هم بخوانید تا صف
نماز مدتی به چشم
بیاید.

توجه به نماز در مراسم اربعین

هیأت‌ها باید در احیاء نماز تلاش کنند؛ تاجایی که می‌توان باید نماز را در فضای باز و به جماعت اقامه کرد؛ حتی می‌توان پس از نماز و در صف نماز استراحت هم کرد؛ تعقیبات نماز را مفصل بخوانید؛ حتی بعد از نماز خوب است روضه هم بخوانید تا صف نماز مدتی به چشم بیاید. نمازها باید مفصل خوانده شود؛ یعنی حواشی نماز را افزایش دهید تا نماز خودش را بیشتر نشان بدهد و نمازهای جماعت رونق پیدا کند؛ این کار وظیفه هیأت‌هاست؛ قرار نیست گروه دیگری هم خود را متولی نماز بداند و گروهی دیگر هم خود را مسئول قرآن بداند؛ خود هیأت‌ها باید تلاوت قرآن را رواج بدهند؛ ایرانی‌ها باید ذوق خود را در شعارهایی که هنگام ورود به حرم ابا عبدالله الحسین علیه السلام سرمی‌دهند، نشان دهند؛ مانند شعارهای فارسی که پیامش فرهنگ ایران را منتقل کند یا شعارهای عربی که پیامش به فرهنگ عرب منتقل شود.

باید با مردم عراق
از شهدای مقاومت
صحبت و از آن‌ها
تقدیر کرد؛ عکس
شهدای مدافع حرم
را علنی ببوسید و
بر آن دست بکشید.

توجه به ایجاد روحیه حماسی در شعارهای اربعین

شعارهای دسته‌های عزا در اربعین را باید طوری طراحی کرد که نشانگر حماسه باشند و هر کس دسته عزا را ببیند، احساس کند که این دسته عزا همگی رزمنده هستند؛ حتی به زائرین هم بگویید که شما زائرین، همگی رزمنده‌اید و دوره عشق و حال تمام شده است. بعید نیست روزی رهبر معظم انقلاب بفرماید کسانی که به زیارت اربعین رفته‌اند، آماده شوند و بیایند. باید روحیه رزمندگی را برای زائرین جا بیندازید؛ بعضی می‌خواستند با لباس بسیجی به زیارت اربعین بیایند که ما گفتیم این کار درست نیست؛ چون ممکن است تصور شود که ایران نیروی نظامی به عراق فرستاده است؛ ولی باید این فرهنگ را در جان خودتان جاری کنید؛ باید با مردم عراق از شهدای مقاومت صحبت و از آن‌ها تقدیر کرد؛ عکس شهدای مدافع حرم را علنی ببوسید و بر آن دست بکشید؛ بگذارید عراقی‌ها بگویند: ایرانی‌ها چرا این کار را انجام می‌دهند؟ چرا عکس شهدای ما را می‌بوسند و به آن دست می‌کشند؟ این شهدای غریب را کوچک نشمارید؛ این شهدا از حرم

اباعبدالله الحسين عليه السلام دفاع کرده‌اند؛ در زیارت برای این شهدا ابراز احساسات کنید؛ این کار میان دو ملت علقه ایجاد می‌کند.

شعار اصلی زیارت اربعین «وَنُصِّرَتِي لَكُمْ مَعْدَهُ»^۱ است؛ این شعار جزو زیارت اربعین است؛ من آمده و آماده‌ام شما را کمک کنم؛ این شعار را باید بزرگ نوشت؛ حتی روی کوله‌ها و لباس‌ها؛ این جمله اسم جلاله هم ندارد که نوشتن آن روی لباس یا کوله بی‌حرمتی محسوب شود؛ درحالی‌که معنای عمیقی دارد؛ عرب‌زبان‌ها معنی این جمله را می‌فهمند؛ این یعنی یک حرکت کاملاً حماسی؛ حتی در نوحه‌ها هم می‌توان از این جمله استفاده کرد؛ یعنی در زیارت اربعین با صدای بلند اعلام می‌کنید که ما آماده‌ایم که در خدمت اباعبدالله الحسين عليه السلام باشیم. در ایام اربعین مناسک فراوانی را می‌توان تعریف کرد.

نکته دیگری که باید مدیریت شود نسبت به تعداد خانم‌ها به آقایان است؛ چون خانم‌ها اوغات فراغت و علاقه بیشتری دارند و در این زمینه‌ها از مردان جلوترند؛ باید مراقبت کرد که این تصور ایجاد نشود که زنان ایرانی بیشتر از مردانشان به زیارت می‌آیند؛ به بسیاری از کاروان‌ها گفتیم برای آمدن زنان محدودیت ایجاد کنید؛ به‌رحال باید به مشکلات مسیر، ناامنی‌های احتمالی، ازدحام جمعیت و ... هم فکر کرد؛ بالاخره این موضوع باید مدیریت شود؛ باید یک نسبت قابل‌قبولی بین تعداد زنان و مردان برقرار کرد؛ سعی کنید صبغه زائران ایرانی مردانه باشد تا بتوانند هیأت راه بیندازند و فضای اربعین را پرشور کنند؛ کاروان‌هایی که خانم همراه دارند، بیشتر باید به فکر جمع‌آوری خانم‌ها باشند و اصلاً فرصت نمی‌کنند به کار اصلی هیأت و برپایی دسته‌ها بپردازند؛ مثلاً نمی‌توانند شعار بدهند؛ همین شعار دادن‌های بین راه بسیار تأثیرگذار و زیباست؛ بالاخره اگر قرار است فضای اربعین بوی رزم و نصرت و حماسه بدهد، نباید غلبه با حضور خانم‌ها باشد؛ بنابراین بهتر است یا کاروان‌ها فقط آقایان باشند، یا تعداد آقایان از خانم‌ها بیشتر باشد.

۱. زیارت جامعه کبیره.

هیأتِ تراز انقلاب اسلامی

همان قله‌ای است که باید به سویش حرکت نمود. همان هیأتِ الگویی که گوشه گوشه و لحظه لحظه‌اش مورد رضایت امام عصر علیه السلام باشد. هیأتی است که شایسته برپایی در حضور حضرتش باشد. هیأتی آماده حضور و ظهور... ترسیم بایسته‌ها و شایسته‌های چنین هیأتی، هر چند سخت و دشوار می‌نماید؛ اما لازم است و ضروری...

***

در فائوس، فائوس به دست گرفته‌ایم و می‌کوشیم تا شاید بتوانیم برخی از ابعاد مختلف هیأت تراز انقلاب اسلامی را روشن کنیم.

۰۲۵ ۲۲۹۲ ۸۹ ۵۱
۳ ۰۰۰ ۱۵۴۲
www.۱۵۴۲.org
info@۱۵۴۲.org